

Výzkumné metody pro bakalářskou práci

1VF391 Bakalářský seminář

doc. Ing. Barbora Slintáková, Ph.D

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Typ výzkumu dle cíle

- Popisný
  - systematicky se popisuje zvolený problém, situace, jev, systém, program
- Analytický
  - Korelační
    - hledají, identifikují se vzájemné souvislosti, vztahy, asociace či závislosti mezi jevy či veličinami, resp. mezi proměnnými
  - Vysvětlující
    - objasňuje se závislost, vztah, souvislost, zkoumá se příčina a důsledek
- V práci se uplatňují oba typy

Typ výzkumu dle účelu a dat

- **Kvalitativní**
  - proměnné jsou měřeny nominálně, příp. ordinálně, v analýze se stanoví variace jevu, ale tyto se nekvantifikují
- **Kvantitativní**
  - měří se, číselně se vyjadřují variace jevu

Typ výzkumu dle času

- Průřezová studie
  - Popis, analýza daného (současného) stavu
- Studie sledující změnu v čase
  - Porovnání dvou stavů s cílem zjistit, zda a k jaké došlo změně
- Dlouhodobá studie
  - zkoumání trendu, vývoje
- Retrospektivní vs. perspektivní

Vědecká metoda

= nástroj (prostředek) poznání, zpravidla souhrn zvláštních pravidel, kterými je nutné se v procesu poznání řídit, aby byly získány potřebné poznatky

- **Atribut výzkumu**
- Členění metod
  - teoretické
  - **empirické**
    - pozorování
    - měření
    - experimentování

Metoda komparace

- Co a jak se bude srovnávat, kritéria
- Kvalitativní
  - Dvou či více jevů, systémů
  - Jednoho jevu, systému v čase (po změně)
- Kvantitativní
  - Hodnoty dvou či více subjektů
  - Hodnoty jednoho subjektu v čase (po změně)
    - různé typy ukazatelů (okamžikové x intervalové, primární x sekundární, extenzitní x intenzitní)
    - srovnání absolutní x relativní
    - srovnání pomocí indexu nebo pomocí rozdílu, různé druhy indexů a rozdílů

Zkoumání vlivu, dopadu

- V důsledku zavedení, existence opatření, po změně
- Srovnání **stavu před a po** zavedení opatření, změně
  - stanovit veličinu, ukazatel, pomocí které se bude vliv, dopad měřit (rozdíl mezi dvěma stavy, hodnotami)

Statistické metody pro korelační výzkum

- jednoduché metody pro zjišťování závislosti:
  - kontingenční tabulka, korelační tabulka, bodový diagram, podmíněné průměry a rozptyly, analýza rozptylu
- korelační analýza
- regresní analýza
  - zohlednit vliv jiných faktorů
- stanovení proměnných, očekávaný vztah (znaménko)

Metody analýzy časových řad

- difference různého řádu, tempo růstu, průměrné tempo růstu, průměry hodnot časové řady, grafické znázornění řady
- vyrovnání řady matematickou funkcí – slouží i pro modelování vývoje do budoucna (extrapolaci), výběr funkce: na základě věcných – ekonomických kritérií (teorie, model, předpoklady o vývoji jevu), grafické znázornění průběhu, statistická kritéria
- výpočty řetězových a bazických indexů
- další přístupy k modelu časové řady (exponenciální vyrovnání, metoda klouzavých průměrů)
- korelace časových řad

Analýza redistribučních efektů, progresivity

- Vliv na rozdělení důchodů
- Sledování rozdělení před a po zdanění či přijetí veřejných výdajů
- Sledování přerozdělení po změně opatření, politiky
- Graficky, pomocí ukazatelů (např. Giniho koeficient)

Analýza efektivnosti

- Porovnání nákladů a užitků
  - projektu, instituce, zdanění, opatření, politiky
- Porovnání více subjektů, porovnání v čase
- Problematické měření užitků ve veřejném sektoru
- CMA, CEA, CBA